

ESCOLA DE DOCTORAT DE LA UPC. PLA PILOT 2009/2010

Acord núm. 72/2009 del Consell de Govern pel qual es ratifica l'Escola de Doctorat de la UPC. Pla Pilot 2009/2010.

- Document aprovat per la Comissió de Recerca del Consell de Govern del dia 13 de març de 2009.
- Document aprovat pel Consell de Govern del dia 30 de març de 2009

DOCUMENT CG 27/3 2009

Vicerectorat de Recerca i Innovació
Barcelona, 30 de març de 2009

1. INTRODUCCIÓ

El doctorat o tercer cicle dels estudis universitaris és la primera etapa formativa en la carrera investigadora. En aquest sentit, es considera el doctorat com una activitat acadèmica i de desenvolupant professional que permet adquirir competències científiques d'alt nivell al voltant dels valors de la crítica, els mètodes científics i la innovació tecnològica, així com competències genèriques (intel·lectuals, acadèmiques, relacionals, d'autogestió, de lideratge, etc.) altament demandades en el sector socioeconòmic.

El doctorat implica la consecució d'un projecte d'investigació original i innovador, un pla personal de formació continuada orientat a la creació de nou coneixement i el desenvolupament d'un projecte professional de futur.

Els estudis de doctorat a la Universitat Politècnica de Catalunya, segons l'oferta 2008-2009 (2009-2010), estan organitzats a partir de 46 (43) Programes de Doctorat (PD) formats a partir dels grups investigadors dels departament i instituts de la Universitat, amb 3.020 estudiants/estudiantes de doctorat distribuïts entre tots els programes de doctorat de la Universitat i amb una productivitat de 232 lectures de tesi per any (dades d'estudiants i estudiantes del curs 2007-08). Els 46 (43) programes actuen independentment entre ells.

2. OBJECTIU

La universitat i les autoritats públiques comparteixen la responsabilitat col·lectiva de crear condicions atractives per als/a les joves doctorands/doctorandes i desenvolupar els entorns de formació en recerca al voltant dels grups investigadors reconeguts i actius de la institució.

L'estructura en què s'organitzen els programes de doctorat ha de ser eficaç per fer arribar a la societat missatges atractius amb el propòsit d'apropar les activitats que desenvolupen i aconseguir atreure i retenir els millors talents en els àmbits científics propis de la Universitat. L'estructura acadèmica i els mitjans administratius han de ser adients per a la definició harmoniosa de criteris i activitats en cada àmbit acadèmic i per assolir un millor aprofitament i racionalització de la seva oferta.

La UPC té grups de recerca i programes de doctorat emmarcats dins d'àmbits científics i tecnològics suficientment diferenciats per contemplar en la seva organització aquesta diversitat.

Com a model organitzatiu dels estudis de doctorat, la UPC s'estructura al voltant d'una **ESCOLA DE DOCTORAT**.

3. L'ESCOLA DE DOCTORAT DE LA UPC

Els antecedents d'aquest concepte d'Escola de Doctorat els trobem en el sistema d'Educació Superior dels països anglosaxons i europeus i cada vegada més s'està estenent a totes les universitats de referència internacionals i també del nostre entorn més immediat.

L'Escola de Doctorat de la UPC té com a missió:

Constituir un model organitzatiu tant acadèmicament com administrativament al voltant dels estudis de doctorat i orientat a estudiants/estudiantes i professors/professores que garanteixi la qualitat de l'oferta acadèmica, la seva gestió i que fomenti la cooperació interuniversitària en l'àmbit nacional i internacional.

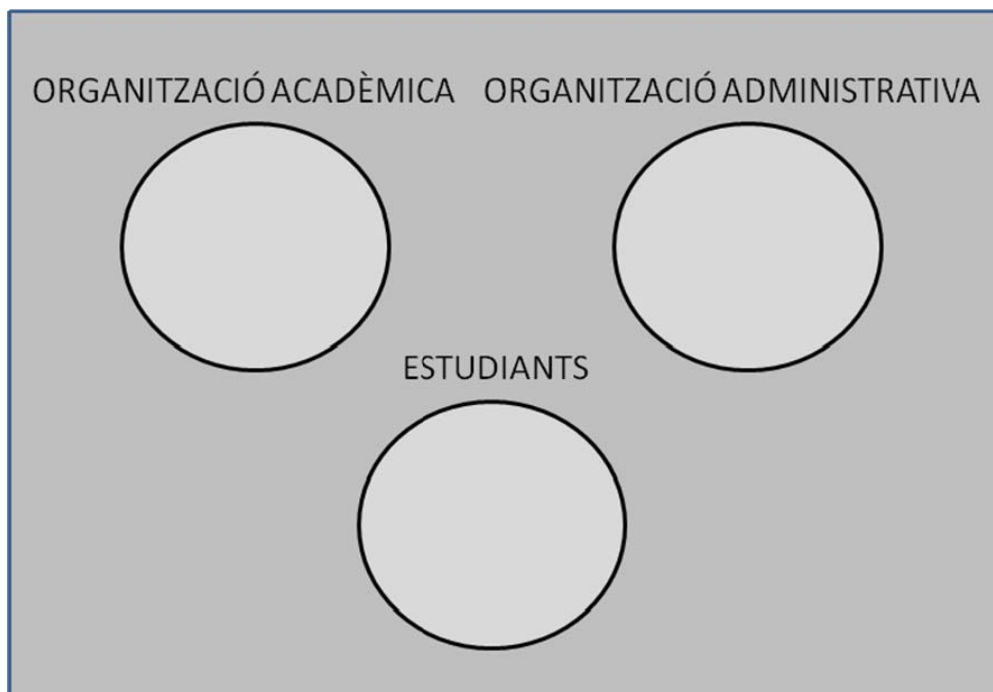
L'Escola de Doctorat de la UPC té com a aspiració de futur:

Consolidar la UPC com una Universitat de referència en la formació en recerca.

Per assolir aquesta aspiració, a curt termini es proposa desencadenar un projecte pilot de creació de l'Escola de Doctorat de la UPC per al proper curs acadèmic 2009-2010. Durant aquest temps l'Escola de Doctorat haurà de servir com a experiència per considerar la idoneïtat de la implantació d'una Escola de Doctorat definitiva. En el mes de març de 2010, es presentarà un informe de valoració de l'experiència al Consell de Govern de la UPC. Durant aquest període pilot, l'Escola de Doctorat haurà de funcionar fent compatible la seva existència amb la de competències pròpies dels Programes de Doctorat i de la mateixa Comissió de Doctorat.

L'estructura de l'Escola de Doctorat atén tres vessants de les activitats en l'entorn del doctorat: l'organització acadèmica, l'organització administrativa i altres aspectes propis dels/de les estudiants/estudiantes de doctorat.

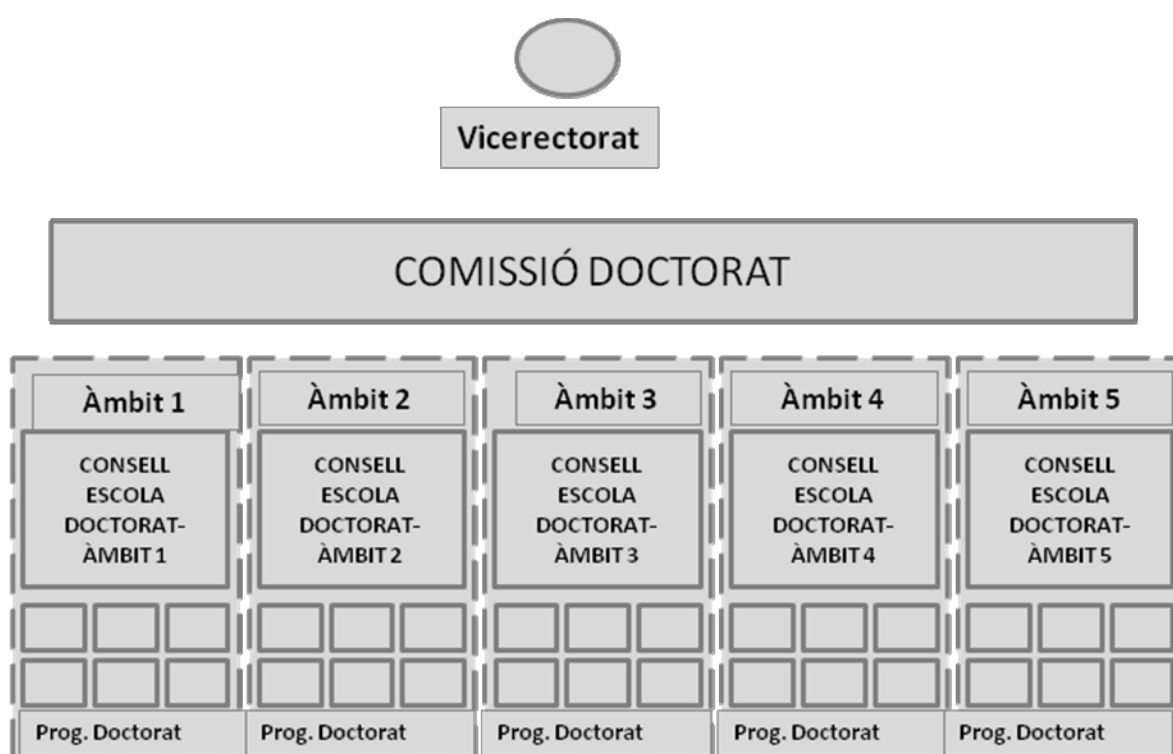
ESCOLA DE DOCTORAT DE LA UPC

4. ORGANITZACIÓ ACADÈMICA DE L'ESCOLA DE DOCTORAT

Els programes de doctorat de la UPC s'agrupen en 5 àmbits de coneixement directament relacionats amb els àmbits de docència i recerca de la Universitat. Les competències dels Programes de Doctorat són les corresponents a l'accés i admissió dels estudiants al Programa, la definició de la seva fase formativa (vinculada a un o diversos Màsters universitaris oficials de l'oferta de la UPC), l'aprovació de la proposta de tesi, l'assignació de director(s) /directora(es) de tesi, la tutorització durant el període d'investigació i, finalment, la presentació de la proposta de tribunal de tesi a la Comissió de Doctorat de la Universitat. Les competències de la Comissió de Doctorat són aquelles definides en els Estatuts de la Universitat.

Per a cada àmbit es crea un Consell de Doctorat d'Àmbit per tal de treballar aspectes de política comuna, imatge, activitats, valoració del rendiment i possibles plantejaments de racionalització de l'oferta i, en general, del servei acadèmic i administratiu de l'àmbit.

4.1 **Àmbits de l'Escola de Doctorat de la UPC.** Els Programes de Doctorat s'agrupen dins de 5 àmbits científico-tecnològics específics relacionats amb les grans àrees de recerca de la nostra Universitat. Aquestes agrupacions passaran a denominar-se "Àmbits de l'Escola de Doctorat de la UPC". Aquests són:

- Enginyeria Industrial
- Enginyeria Civil
- Enginyeria de les Tecnologies de la Informació i les Comunicacions
- Ciències
- Arquitectura, Urbanisme i Edificació

En el moment d'entrada en vigor d'aquest nou model organitzatiu del doctorat a la UPC, cada programa de doctorat podrà decidir quin àmbit representa de millor manera la seva activitat investigadora.

4.2 Composició de la Comissió de Doctorat de la UPC. La Comissió de Doctorat de la UPC està formada per 10 membres, 2 per cadascun dels àmbits, i presidida pel vicerector/vicerecutora competent.

4.3 Consells de l'Escola de Doctorat d'Àmbit. A cada àmbit de l'Escola de Doctorat es crea una Consell de l'Escola de Doctorat d'Àmbit, format per:

- Vicerector/Vicerecutora o persona en qui delegui, que la presideix.
- Els dos membres corresponents de la Comissió de Doctorat.
- Els/Les coordinadors/coordinadores dels Programes de Doctorat corresponents.
- Un /Una representant per cada Centre o Escola que doni suport administratiu en aquest període pilot a l'Escola.
- El/La Cap de l'Oficina de Doctorat o la persona en qui delegui, per garantir el vincle entre els aspectes acadèmics i els de gestió del doctorat.

El principal objectiu d'aquests Consells és el d'actuar com a fòrums sobre els temes que es mencionen en el següent apartat, en tot cas, per qüestions organitzatives, tots els membres mencionats actuen amb veu i vot.

4.4 Funcions dels Consell de l'Escola de Doctorat d'Àmbit

Els Consells de l'Escola de Doctorat d'Àmbit seran convocats pel President/Presidenta i els hi correspondrà les funcions següents:

- Definició de la política d'imatge dels programes i la definició d'accions per a la visualització agregada de l'àmbit.
- Creació d'escoles d'estiu, seminaris de recerca i d'altres activitats complementàries i de manera especial definir la formació bàsica transversal que demana la Societat del Coneixement i el Marc Espanyol de Qualificacions per l'Educació Superior (MECES).
- Definició de la política comuna d'accés (si escau).
- Definició d'aspectes de la política de seguiment del progrés i valoració de les tesis (tutoria).
- Definició dels criteris de qualitat de referència de l'àmbit a nivell intern.
- Valoració del rendiment acadèmic associat a l'àmbit.
- Definició de possibles propostes de racionalització de l'oferta de PD.
- Definició de directives als PD sobre polítiques del nomenament de tribunals de tesi (el PD l'eleva directament a la Comissió de Doctorat).
- Definició de polítiques comunes per al reconeixement de crèdits i altres aspectes de la política de formació.
- Proposta de polítiques sobre la formació de Directors /Directores de tesi (si s'escau).
- Definició dels serveis de administració i informació integral en forma de finestra única.
- Aquelles que li pugui delegar la Comissió de Doctorat.

5. ORGANITZACIÓ ADMINISTRATIVA A L'ESCOLA DE DOCTORAT

La gestió administrativa del doctorat a la UPC, actualment, està organitzada de la següent manera (dates del curs 2008-09):

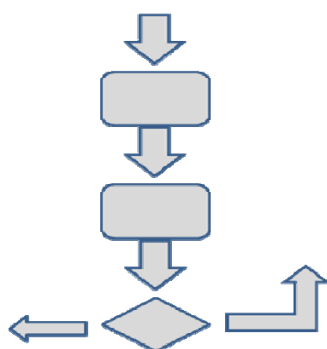
- 37 programes es gestionen de manera centralitzada a la Oficina de Doctorat, situada al Campus Nord (amb un volum aproximat de 2400 estudiants)
- 9 programes es gestionen de manera parcialment descentralitzada entre unitats de gestió pròpies del programa de doctorat i l'Oficina de Doctorat (amb un volum aproximat de 600 estudiants)

Aquestes dades reflecteixen que la dispersió territorial de la UPC fa que la gestió del doctorat es trobi allunyada del lloc on els estudiants desenvolupen les seves activitats de recerca. Això causa esforços innecessaris i una percepció de confusió, complexitat i ineficàcia. Els estudiants i professors han de recórrer en el seu procés administratiu a múltiples oficines (doctorat, beques, personal, informació, relacions internacionals,...), amb una clara absència de finestretes úniques en la gestió del doctorat.

La gestió administrativa del doctorat ha de potenciar i donar suport als diferents àmbits acadèmics de l'Escola de Doctorat. Amb aquesta intenció es proposa que aquesta gestió estigui destinada a les unitats especialitzades de la Institució: les secretaries acadèmiques dels centres, amb el clar benefici de la seva distribució territorial.

Les secretaries acadèmiques desenvoluparan funcions relacionades amb la gestió de l'oferta formativa del doctorat, la qual implica actuacions en els processos següents:

- La gestió d'expedients, que inclou la matrícula, l'avaluació dels estudiants (assignatures, proposta de tesis, tutoria) i la gestió de certificats i possibles títols intermedis.
- Les tesis doctorals, que inclou la matrícula i el dipòsit de la tesi, l'admissió de la lectura, la presentació de propostes de tribunals i la sol·licitud de títol.

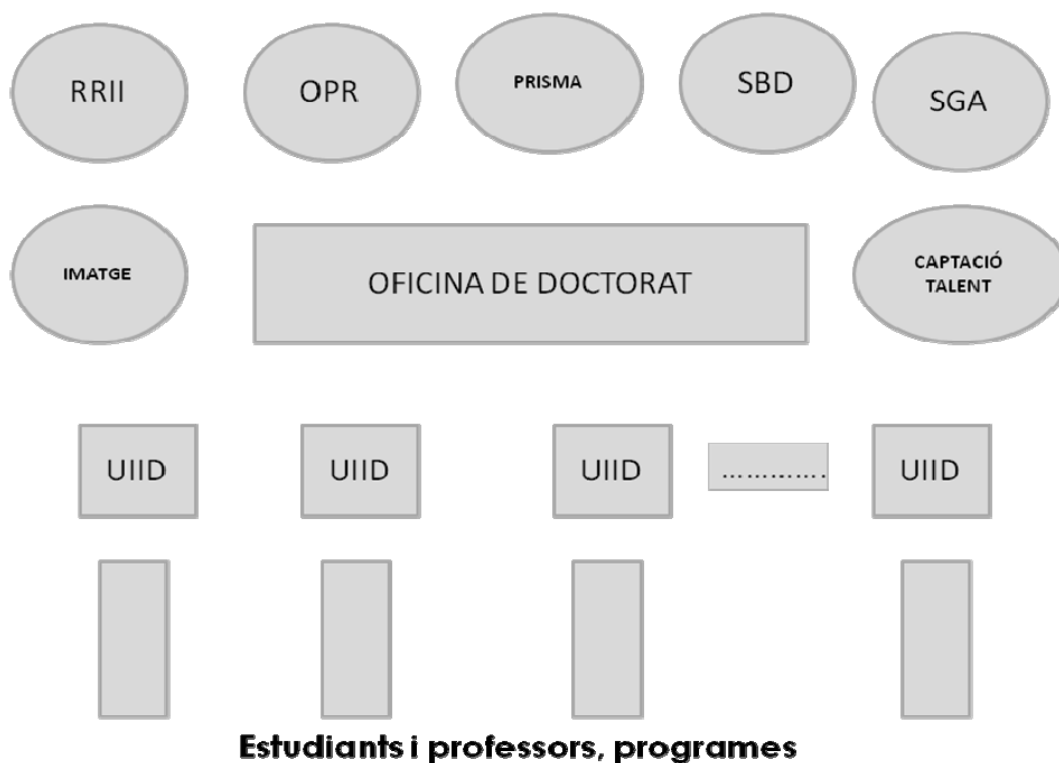

Un mateix flux administratiu comú a 1er, 2n i 3er cicles i amb els mateixos agents

Amb el propòsit d'oferir un servei d'atenció i assessorament acadèmic de proximitat a l'estudiant i als/a les coordinadors/coordinadores i professors/professores dels PD, l'Oficina de Doctorat i de manera especial, els/les responsables administratius/administratives de les unitats de gestió dels programes de doctorat (mantenint aquestes últimes la seva vinculació estructural) passen a actuar com

a unitats d'informació integral dels estudis de doctorat (UIID) en forma de finestra única. Aquestes unitats tindran accés a les bases de dades del Servei de Relacions Internacionals, Oficina de Personal de Recerca, Oficina de Patents, Servei de Biblioteques i Documentació, etc, podent donar un servei d'orientació i informació, acadèmic i administratiu als/a les estudiants/estudiantes i professors/professores del Programa de Doctorat corresponent.

L'Oficina de Doctorat passa a actuar com a Oficina de Gestió Acadèmica de Doctorat i Oficina Tècnica de l'Escola de Doctorat. És l'element coordinador de les UIID distribuïdes que funcionalment passen a dependre d'ella juntament amb els programes de doctorat respectius. L'Oficina assumeix les responsabilitats organitzatives i formatives d'aquest pla envers les UIID.

6. L'ESTUDIANTAT DE DOCTORAT

Els estudiants de doctorat a la Universitat encarnen un paper tant de tipus receptiu, com a estudiants del tercer cicle que s'estan formant en recerca, com de tipus actiu, perquè desenvolupen un treball investigador propi i original (al voltant de l'equip investigador que els acull) i generen coneixement alhora que una possible transferència de tecnologia al medi socioeconòmic.

És fonamental establir mecanismes i actuacions per tal que aquests estudiants/estudiantes puguin fer el seu treball en condicions adients, especialment atenent l'elevat grau de competitivitat científica i tecnològica que els caracteritza. La institució, els departaments i centres i especialment els grups investigadors i el seu director de tesi hauran de garantir aquest fet. Un aspecte a afavorir especialment és el de desenvolupar actuacions associatives així com intensificar la seva capacitat d'imatge externa cap a la societat.

Amb aquest propòsit:

- 6.1 Es constitueix un Consell de Doctorands de la UPC. La Normativa de Doctorat de la Universitat, proposada per la Comissió de Doctorat i aprovada pel Consell de Govern, definirà com s'estructura, quins són els òrgans representatius i de gestió així com un reglament bàsic de convocatòria i eleccions.
- 6.2 Tot estudiant/estudianta matriculat/matriculada en qualsevol programa de doctorat de la UPC forma part automàticament del Consell.
- 6.3 En els òrgan de decisió i debat dels programes de doctorat i dels consells de doctorat d'àmbit, hi haurà un representant dels/de les estudiants/estudiantes de doctorat, elegit per a cada lloc pel Consell de Doctorands. Aquests/Aquestes representants actuaran amb veu però sense vot.
- 6.4 A cada nou estudiant/estudianta matriculat de doctorat el Consell de Doctorands li assignarà un tutor-estudiant/estudianta per tal que l'informi i li doni suport.
- 6.5 La Institució i els Centres i Departaments podran proposar als/a les estudiants/estudiantes de doctorat activitats de foment de la imatge de la UPC, de manera especial del doctorat, a la societat en general i de manera especial als/a les estudiants/estudiantes de grau i màster de la UPC. Aquestes activitats tindran la seva valoració acadèmica en forma de activitats complementàries o transversals.
- 6.6 En el moment que un estudiant/estudianta de doctorat entra en la fase investigadora es signarà un document de compromís, signat per les parts, director/directora i estudiant/estudianta, i amb el vistiplau del/de la representant de la Institució. Aquest document recollirà mecanismes per tal de reconduir conflictes si apareguessin. El compromís inclourà un mínim de recursos a disposició dels/de les estudiants/estudiantes dedicats a temps complet als seus estudis de doctorat.
- 6.7 D'igual manera, director/directora de tesi i estudiant/estudianta definiran conjuntament un pla de treball i actuació, amb una previsió de temporització de la mateixa. Cada any el/la director/directora farà un informe del progrés dels treballs de tesi que serà visible per l'estudiant/la estudianta.

7. TERMINIS D'APLICACIÓ DEL PLA PILOT

El desenvolupament del pla pilot de l'Escola de Doctorat s'iniciarà a partir de l'aprovació d'aquest document per part del Consell de Govern. El pla pilot s'aplicarà en la seva vessant acadèmica als 5 àmbits de l'Escola, mentre que la vessant administrativa s'aplicarà a una selecció de centres i Programes de Doctorat per tal de desenvolupar els protocols que calguin i valorar l'experiència durant aquest període pilot. El pla s'aplicarà el curs acadèmic 2009-10 i afectarà les seves dues fases de matriculació: setembre i febrer. Durant el mes de març de 2010 es presentarà al Consell de Govern un informe sobre els resultats (descripció del procés, avantatges, millores, problemes i limitacions detectades) i s'inclourà una primera aproximació al que significaria una implantació total i permanent de l'Escola, especialment respecte a requeriments de normativa i recursos associats.

S'aprofitarà la pròxima necessitat d'actualitzar la normativa UPC de doctorat per tal de desenvolupar la pròpia de l'Escola de Doctorat en el seu pla pilot 2009-10, de manera especial a aquells aspectes que afecten a l'estudiantat.